

Психологічні аспекти дресирування

Виконала: Матяш Любов Пс-16

План

- 1) Поняття дресирування
- 2) Процес дресирування
- 3) Методи дресирування

Висновок

Дресирування - одна з форм вироблення навичок утварини. На відміну від інструментального вироблення навичок, коли тварина має максимальну можливість проявити самостійність, при дресируванні здійснюється строгий контроль над формуванням навичок. Перед твариною вже не ставитися завдання самостійного пошуку способу дії для досягнення результату - навпроти, в ході постійного тренування усуваються небажані дії, а необхідні рухи підкріплюються.

Результатом дресування є складні і міцні рухові реакції, які виконуються тваринам у відповідь на команду людини. Підкріплення при дресуванні може бути як негативним (больова дія за неправильну дію), так і позитивним (харчове підкріплення). Може застосовуватися і змішаний метод, при якому неправильні дії караються, а правильні - заохочуються.

Використання дресирування в дослідженні навичок тварини визначається чіткістю умов, в які воно ставитися, а також можливістю максимально точного обліку сигналів, що подаються дресирувальником.

Дресирування - складний процес, вона не є ланцюгом умовних рефлексів. Найбільша складність, з якою стикається дослідник, полягає в тому, щоб тварина зрозуміла, чого чекає від нього дресирувальник. Очікувані дії мають бути видотипові для тварини, проте такі умови можуть бути незвичними для нього.

Теорія дресирування розроблена радянським зоопсихологом М.А. Герд. Процес дресирування пропонувалося розділити на три етапи:

1. Наштовхування
1. відробіток
2. зміцнення

На етапі наштовхування - дресувальник повинен змусити тварину виконати необхідну систему дій.

Прикладом може послужити відомий цирковий номер, при якому тварина (наприклад, собака) розгортає килим. При дресируванні собаки людина демонструє їй шматочок ласощів, стоячи біля згорнутого в трубку килима, але не дає схопити їжу. Тварина приходить у збудження, починає жваво підскакувати на місці, гавкати, перебирати передніми лапами.

При цьому будь-які випадкові дотики собаки до килима підкріплюються невеликими шматочками ласощів. Поступово собака спеціально стане торкатися лапами килима, щоб отримати підкріплення, у неї сформується потрібні для номера рухи лапами по килиму. Згодом усі ці рухи ретельно відпрацьовуються, уточнюється їх спрямованість.

На цьому етапі дресирування, можна діяти трьома методами. Перший метод - метод безпосереднього наштовхування, коли дресувальник примушує тварину рухатися за привабливим для нього об'єктом (наприклад, їжею).

Другий метод - непряме наштовхування:
дресирувальник провокує рухи, не
спрямовані на приманку, тобто ті що
викликаються збудженням тварини.

Таким методом формуються
маніпуляційні дії кінцівок :

- перенесення предметів,
- обхоплювання
- штовхання і інші.

При методі складного наштування - у тварини спочатку виробляється навичка, а потім в іншій ситуації його примушують застосовувати цю навичку по-іншому.

Наприклад, спочатку морського котика навчають скидати м'яч в руки дресирувальникові. Потім дресирувальник на декілька секунд ховає руки за спиною. Котик вимушений затримати м'яч на носі, тому що отримує підкріплення тільки після потрапляння м'яча до рук дресирувальника.

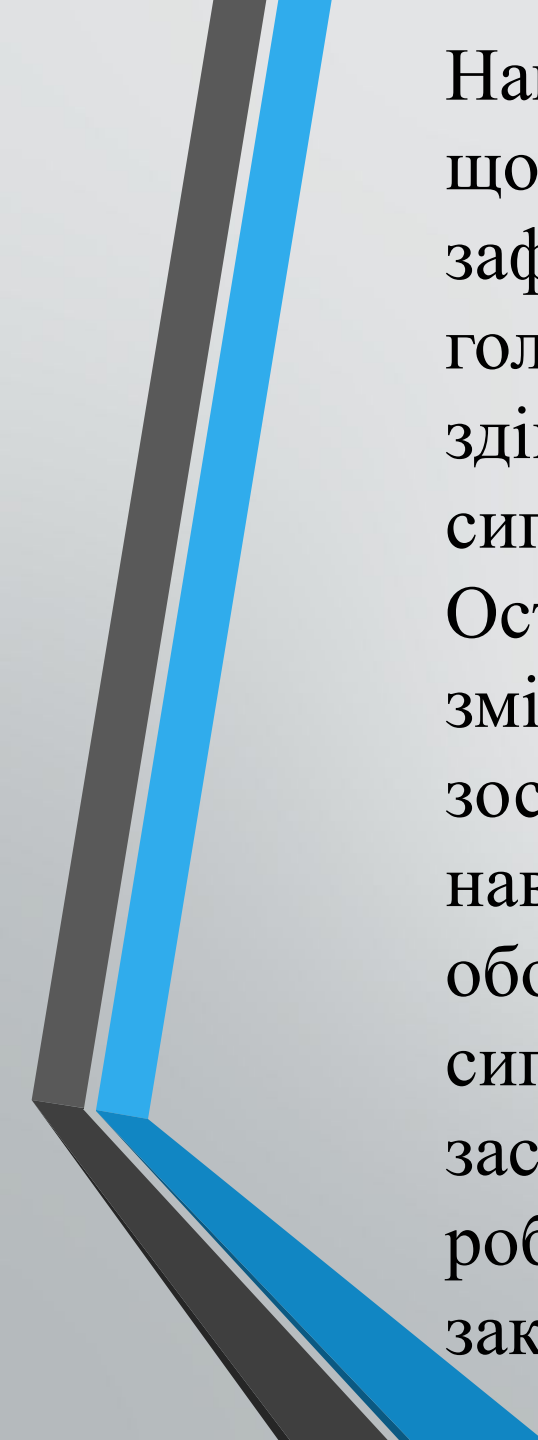
Поступово тривалість утримання морським котиком м'яча збільшується, а в результаті створюється цирковий номер з балансуванням м'яча. На другому етапі дресирування - етапі відпрацювання - дресувальник зосереджує зусилля на тому, щоб позбавитися від зайвих рухів тварини, які супроводжують необхідні дії. Особливо це стосується всіляких орієнтовних реакцій, викликаних новою для тваринного ситуацією.

Коли зайві рухи усунені, первинна система дій "відшліфовується", необхідні рухи робляться досить чіткими і тривалими, підбирається зручна сигналізація для управління діями тварини.

При цьому реакція на харчове підкріплення повинна замінюватися реакцією на сигнал дресирувальника (наприклад, звук свистка). На етапі відпрацювання також застосовуються прийоми наштовхування.

Наприклад, правильна осанка тварини, що стоїть не задніх лапах, може бути зафіксована підняттям приманки над його головою. За допомогою цих прийомів здійснюється вироблення штучної сигналізації.

Останній етап дресирування - етап зміцнення. На цьому етапі зусилля зосереджуються на закріпленні набутих навичок, а також забезпечується їх обов'язкове відтворення у відповідь на сигнал. Наштовхування тут вже не застосовується. Харчове підкріплення робиться не після кожної навички, а після закінчення усього комплексу дій.

Висновок:

В результаті навички набувають форми стереотипної реакції, коли кінець однієї дії є початком другої, і т. д.

Таким чином, штучне вироблення навичок у тварин - дуже складний процес, хоча він безперечно поступається по мірі багатоплановості формуванню навичок у тварин в природних умовах.

Дякую за увагу!